

საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის

KA060175031458412

ბრძანება №-161

ქ. თბილისი

25 / ივნისი / 2012 წ.

ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია”-ს მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ნატახტარში
35კვ ქვესადგურ „ლომისი“-ს რეკონსტრუქციისა და 110 კვ
ელექტროგადამცემი ხაზი „მუხრანი 1-2“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის
პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე ეკოლოგიური
ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“
ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების საფუძვლზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

- დამტკიცდეს ვოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№22; 22.06.2012 წ) მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგნილ ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია”-ს მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ნატახტარში 35კვ ქვესადგურ „ლომისი“-ს რეკონსტრუქცია და 110 კვ ელექტროგადამცემი ხაზი „მუხრანი 1-2“-ს მშენებლობა და ექსპლუატაციის ანგარიშზე;
- ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ვოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
- ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია”-მ უზრუნველყოს ვოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№22; 22.06.2012 წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
- ეს ბრძანება დაუყოვნებლივ გაფარგვენოს ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია”-ს;
- ბრძანება ძალაში შევიდეს ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია”-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
- ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ.თბილისი, ინგოროვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვეს ვადაში.

საფუძველი: ვოლოგიური ექსპერტიზისა და ინსპექტორების დეპარტამენტის უფროსის დავით ჭიჭინაძის მოხსენებითი ბარათი; მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის წერილი (№ 2954; 4.06.2012 წ) ვოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№ 22; 22.06.2012 წ).

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

გოჩა მამაცაშვილი

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. სა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 22

22 ივნისი 2012 წ.

1. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ნატახტარში 35კვ ქვესადგურ „ლომისი“-ს რეკონსტრუქცია და 110 კვ ელექტროგადაცემის ხაზი „მუხრანი 1-2“-ს მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“. ქ. თბილისი, სანდრო ეულის № 1
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – მცხეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ ნატახტარი.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 12.06.12 წ
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს გამა კონსალტინგი.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილია ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს, მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ნატახტარში 35კვ ქვესადგურ (შემდგომ ქვ/ს) „ლომისი“-ს რეკონსტრუქციისა და 110 კვ ელექტროგადაცემის ხაზი (შემდგომ ეგხ) „მუხრანი 1-2“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

ეგხ-ს განთავსების ადგილისათვის განხილულია შემდეგი ალტერნატიული ვარიანტები: 1) არაქმედების (ნულოვანი) ალტერნატივა; 2) ალტერნატივა №1 (მიღებული ალტერნატივა), ტრასის მთლიანი სიგრძე - 3,780 კმ; 3) ალტერნატივა №2, რომელიც არსებული ეგხ „მუხრანი 110“-დან გაუყვება თბილისი-გუდაურის საავტომობილო გზას, გაივლის სოფ. ნატახტარის დასახლებულ ზონას და შეუერთდება ქვ/ს „ლომისი“-ს. ტრასის მთლიანი სიგრძე - ≈4,230 კმ; 4) ალტერნატივა №3, რომელიც ასევე დაიწყება ეგხ „მუხრანი 110“-დან, დასავლეთის მხრიდან შემოუვლის ქ. თბილისის წყალსადენის არაგვის ხეობის სათაო ნაგებობების მუხრანის ველის ჭაბურღილების უბნის სანიტარული დაცვის ზონას, დასავლეთის და ჩრდილოეთის მხრიდან შემოუვლის ნატახტარის აეროდრომს, გაივლის საკონდრიტო საწარმო „ბარამბი“-ს სიახლოვეს და შეუერთდება ქვ/ს „ლომისი“-ს. ტრასის მთლიანი სიგრძე - ≈4,235 კმ.

გარემოსდაცვითი და სოციალურ-ეკონომიკური თვალსაზრისით ალტერნატიული ვარიანტების ანალიზის საფუძველზე დაიგეგმა ალტერნატივა №1 მშენებლობა (სიგრძე - 3,780 კმ).

საპროექტო ეგხ-ის ტრასა და სარეკონსტრუქციო ქვ/ს „ლომისი“ მდებარეობს მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ნატახტარში. ეგხ „მუხრანი 110“-დან საპროექტო ტრასა გაივლის ქ. თბილისის წყალსადენის „არაგვის ხეობის“ სათაო ნაგებობების, „მუხრანის ველი“-ს ჭაბურღილების უბნის სანიტარიული დაცვის პირველი ზონის ტერიტორიას და ლუდსახარში „ნატახტარი“-ს გვერდის ავლით უერთდება 35 კვ ქვ/ს „ლომისი“-ს. ქვ/ს „ლომისი“ განლაგებულია ლუდსახარში „ნატახტარი“-ს მიმდებარედ, 600 მ² ფართობის ტერიტორიაზე. ქვესადგურში განთავსებულია ორი ძალოვანი ტრანსფორმატორი (ტიპი TM-6300/35-Y1 - სიმძლავრით 6300 კვა.), რომლებიც განლაგებულია რკინა-ბეტონის ხიმინჯებზე. ძალოვანი ტრანსფორმატორებზე დამონტაჟებულია ზეთიანი ამომრთველები. თითოეულში ზეთის მოცულობა - 0,36 ტ. ქვესადგურში ასევე არის განთავსებული დენის და ძაბვის ტრანსფორმატორები; საფიდერო კარადა, რომელიც აღჭურვილია ვაკუუმური ამომრთველებით; მომსახურე პერსონალისთვის განკუთვნილი ოთახი.

ქვესადგურის ტერიტორია შემოღობილია ლითონის მესერით, რომლის უმეტესი ნაწილი დაზიანებულია. ტერიტორიაზე წარმოდგენილი იყო მცირე რაოდენობით ნარჩენები: ლითონის ჯართი, გამოცვლილი

ელექტრომოწყობილობების ნარჩენები. ქვესადგურის რეკონსტრუქცია ითვალისწინებს საპროექტო ეგხ-ის შემოსვლის მხრიდან 110 კვ ძაბვის ფრთის დამატებას, 2x20 მვა სიმძლავრის ტრანსფორმატორებით. შესაბამისად მოხდება ქვესადგურის ტერიტორიის გაფართოება სამხრეთით და დასავლეთის მიმართულებით, რის შემდგომაც ქვესადგურის ტერიტორიის ფართობი 4500 მ²-ს შეადგენს (ზომებით 148 x 30 მ). პროექტით გათვალისწინებულია ქვესადგურის მთელს ტერიტორიაზე მცენარეული საფარის მოხსნა და ყველა მიწისქვეშა სამუშაოების დამთავრების შემდეგ, 7 სმ სისქის ღორღის საფარის მოწყობა. ქვესადგურის ტერიტორიას გაუკეთდება 0,5 %-იანი და 0,3 %-იანი ქანობი განივად და გრძივად.

ქვესადგურის ტერიტორიაზე განლაგდება შემდეგი ინფრასტრუქტურული ობიექტები:

- ორი, 110/35/6 კვ ძაბვის და 20 მვა სიმძლავრის, TDTH ტიპის ძალოვანი ტრანსფორმატორი, სრული წონით 80 ტ, ზეთის წონა - 31,2 ტ. ტრანსფორმატორები მოწყობა მონოლითური რკინაბეტონის საძირკვლებზე;
- ავარიული ზეთშემკრები სისტემა, პრიზმული ფორმის 3,4x3,4x3,8 მ ზომების, მონოლითური რკინაბეტონის, 28 მ³ მოცულობის მიწისქვეშა ზეთშემკრები რეზერვუარით. 200 მმ დიამეტრის პლასტმასის ზეთგამტარი მილებით, აღნიშნული მილების დახრილობა შეადგენს 1%-ს. ზეთშემკრები რეზერვუარის მთელი ზედაპირი გათვალისწინებულია დაიფაროს ჰიდროიზოლაციის ორმაგი ფენით;
- ღია გამანაწილებელი მოწყობილობები საყრდენებზე (მონოლითური რკინაბეტონის საძირკვლებით და ფოლადის დგარებით);
- სახაზო და სასალტე ნაკვეთურები;
- ქვესადგურის საერთო სამართავი პუნქტის (შემდგომ სსმპ) და დახურული გამანაწილებელი მოწყობილობების (შემდგომ დგმ) შენობა ზომებით 16.5 მ x 8.8 მ გეგმაში, კონსტრუქციული სიმაღლით 5.5 მ. შენობა კარვასულია, წერტილოვანი საძირკვლებით, მონოლითური რკინაბეტონის გადახურვით და ბრტყელი დახურვით, კედლები წვრილი სამშენებლო ბლოკისაა, ზომებით 390x190x190 მმ. შიდა და გარე შელესვა გათვალისწინებულია ცემენტქვიშის ხსნარით, გარე კედლები დაიფარება დეკორატიული ცემნტით, იატაკები - ცემენტქვიშის ხსნარით. მორიგის ოთახში გათვალისწინებულია ლამინატის იატაკი და დამატებითი გადახურვა 2.50 ნიშნულზე;
- საკუთარი მოხმარების ორი ტრანსფორმატორი, რკინაბეტონის ზედაპირულ საძირკვლებზე;
- მიწისზედა საკაბელო არხები, რკინაბეტონის ტიპიური კონსტრუქციებით;
- ქვესადგურის ტერიტორიის შემოღობვა გათვალისწინებულია 1.8 მ სიმაღლის, ფოლადის მავთულბადის, კუთხოვანებით შეკრული ჩარჩოებით.

დგარებად - კვადრატული კვეთის მიღები, რომლებიც ჩამაგრდება მონოლითური ბეტონის საძირკველში, მიწისზედა სიმაღლით 0.2 მ.

- ქვესადგურის ტერიტორიის გარე განათების ქსელი, რომლის ძაბვა იქნება 380/220 ვოლტი. ელექტრომოწყობილობის ყველა ლითონკოსტრუქცია იქნება დამიწებული. ტრანსფორმატორის ზეთის დონის მაჩვენებელის განათება უზრუნველყოფილი იქნება გადასატანი განათებით. ავარიული განათების ქსელის ძაბვა იქნება მუდმივი 220 ვ. ქვესადგურის გარე განათებისათვის შერჩეულა MILES-SLM-150 W-R7 ტიპის პროექტორები (ან ანალოგიური), რომლებიც მაგრდება სახაზო პორტალებზე. სიმძლავრე – 150 ვტ, დაცვის ხარისხი - IP65. საერთო რაოდენობა - 12 ცალი.
- სსმპ-ს შენობაში 35 და 10 კვ დახურული გამანაწილებელი კარადების ნაკვეთურის, სარეაქტორო ნაკვეთურის და მორიგეს ოთახის და მართვის პუნქტის, საერთო სასადგურე მართვის პუნქტის შენობის, და სსმპ-ს შენობის შესასვლელებში პროექტით გათვალისწინებულია TURTEL (ან ანალოგიური) ტიპის სანათურები. ავარიული განათებისთვის დამონტაჟდება TUB ტიპის სანათურები.

ეგბ-ს ტრასაზე პროექტით იგეგმება 10 ცალი ფოლადის უნიფიცირებული და ინდივიდუალური საანკერო-კუთხური საყრდენის, 1 ცალი ფოლადის უნიფიცირებული შუალედური საყრდენისა და 15 ცალი რკინაბეტონის უნიფიცირებული შუალედური საყრდენის მოწყობა:

- ПС110-10 ტიპის ფოლადის ორჯაჭვიანი შუალედური ტიპის საყრდენები გათვლილია AC 95/16 - AC 240/32 მარკის სადენებისა და TK-9,1 (ГОСТ 3063-66) მარკის გვარლის დაკიდებაზე;
- 2АУГ-60тр-8,5 ტიპის ფოლადის ორჯაჭვიანი ინდივიდუალური კონსტრუქციის საყრდენები გათვლილია AC 150/24 მარკის სადენებისა და С-50 მარკის გვარლის დაკიდებაზე;
- У110-2 ტიპის ნორმალური, У110-2П ტიპის გადაკვეთებზე ორ იარუსად გადასაკიდი და У110-2+5 ტიპის 5 მეტრით ამაღლებული ფოლადის ორ ჯაჭვიანი საანკერო-კუთხური საყრდენები გათვლილია AAC 70/11 - AC 240/32 მარკის სადენებისა და TK-9,1 (ГОСТ 3063-66) მარკის გვარლის დაკიდებაზე;
- ПЕ110-6 ტიპის უნიფიცირებული რკინაბეტონის შუალედური ტიპის საყრდენი გათვლილია AAC 70/11 - AC 120/19 მარკის სადენებისა და TK-9,1 (ГОСТ 3063-66) მარკის გვარლის დაკიდებაზე;
- ПБ110-8 ტიპის უნიფიცირებული რკინაბეტონის შუალედური ტიპის საყრდენი გათვლილია AC 70/11 – AC 240/32 მარკის სადენებისა და TK-9,1 (ГОСТ 3063-66) მარკის გვარლის დაკიდებაზე.

ყველა საყრდენი გაანგარიშებულია და შემოწმებულია კონკრეტულ პირობებზე, რის შესაბამისადაც პროექტის მიხედვით განაწილებული და დაყენებულია კონკრეტულ მაღლებზე. საყრდენების შედუღებული ნაწილებისა და

ცალკეული ელემენტების ერთ მთლიან საყრდენად აწყობა იწარმოებს უშუალოდ სამშენებლო მოედანზე სამონტაჟო ჭანჭივების საშუალებით. საყრდენების ლითონის ელემენტების მასალად პროექტი ითვალისწინებს Всцპс5 მარკის ფოლადის გამოყენებას, რომელთა კოროზიისაგან დაცვა გათვალისწინებულია BT-577 მარკის ლაქით - 2-ჯერადი შეღებვით.

საყრდენების დამიწება გაანგარიშებულია მიწის გრუნტის ხვედრითი წინაღობის მიხედვით. დამიწება განხორციელდება კონტურულ-სხივური დამამიწებლით, სხივების ჩაწყობის სიღრმე არ უნდა იყოს 0.5 მ-ზე ნაკლები, სახნავ მიწაში კი 1 მ-ზე ნაკლები. თუ სხივებისა და რიგელების ჩაწყობის სიღრმე ემთხვევა ერთმანეთს, ამ შემთხვევაში უნდა მოხდეს სხივების გადანაცვლება. დამამიწებელი მოწყობილობების ნაწილების შეერთება საყრდენის დამიწების დეტალებთან სრულდება შედეულებით.

რკინაბეტონის საყრდენების სადგამების ჩამაგრებები და ლითონის საყრდენების ქვეშ საძირკვლები შერჩეულია საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნის საფუძველზე. რკინაბეტონის საყრდენების სადგამების ჩამაგრება გრუნტში გათვალისწინებულია 3.3 მ. ლითონის ნაწილების კოროზიისაგან დაცვა გათვალისწინებულია BT-577 მარკის ლაქ-საღებავით მათი 2-ჯერადი შეღებვით. ქვაბულის შევსება (უკუყრილი) სწარმოებს ხრეშზე ან ღორღზე დამატებული არამცენარეული (20%-მდე) გრუნტის მასით. შევსება წარმოებს 20-30 სმ სისქის ფენების საფუძვლიანად ჩატკეპნვით.

2AUG-60ტ-8,5 ტიპის საყრდენების ქვეშ გათვალისწინებულია ფოლადის ხისტი ანკერისებრი კონსტრუქციის საძირკვლი, რომელიც ჩამაგრებულია უშუალოდ გრუნტში. ფოლადის საყრდენების საძირკვლებად გამოყენებულია რკინა-ბეტონის სოკოსებრი ბლოკები 7271TM ტიპიური პროექტის მიხედვით.

საპროექტო ეგბ-ს მონტაჟი ხორციელდება ფოლად-ალუმინის AC მარკის სადენით, რომელიც შეესაბამება სტანდარტს (ГОСТ 839-80 Провода неизолированные для воздушных линий электропередачи), კერძოდ გამოყენებულია AC-150/24 ფოლად ალუმინის სადენი და C-50 მარკის მეხდამცავი გვარლი.

ასევე განხილულია დაგეგმილი ეგბ-ს იზოლაციის საკითხები და საყრდენებზე სადენის დასამაგრებელი მოწყობილობები, რომლებიც შეესაბამება არსებულ სტანდარტებს.

საპროექტო ეგბ-ის მშენებლობისას იგეგმება არსებული 6 კვ ძაბვის ხაზების გადაკვეთა, რის გამოც პროექტში განხილულია ის უბნები რომელთა გადატანა უნდა მოხდეს კაბელში. განხილულია ის ტექნიკური პარამეტრები რომელთა დაცვითაც მოხდება 6 კვ-იანი საპარარო ეგბ-ების კაბელში გადატანა.

საქართველოს საპარარო კოდექსის მუხლი 42-ის („შენობებისა და ნაგებობების ნიშანდება“) შესაბამისად, ფრენების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, ნატახტარის აეროდრომის მიმდებარე ტერიტორიაზე განლაგებულ საპროექტო საპარარო ეგბ-ის საყრდენებზე (№№ 4-9) იგეგმება სასიგნალო განათება (გადამღობი განათება, დაბრკოლებათა შუქლობურა), ხოლო აღნიშნულ საყრდენებს შორის

განლაგებული მეხდამცავი გვარლი (5 მალი, 1000 გრძ.მ) აღიჭურვება სასიგნალო სფერო-მარკერებით.

ეგბ-ის №17-დან №18-მდე ანძებს შრის მონაკვეთი გადის ქ. თბილისის წყალსადენის არაგვის ხეობის სათაო ნაგებობების მუხრანის ველის ჭაბურღლილების უზნის სანიტარული დაცვის I ზონის ფარგლებში. აღნიშნულთან დაკავშირებით აღნიშნულია, რომ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ვალდებულია სანიტარული დაცვის ზონის ფარგლებში სამშენებლო სამუშაოების შესრულებაზე ნებართვა მიიღოს შპს „ჯორჯიან უეთერ ენდ ფაუერი“-სგან. სხვადასხვა სახის სამშენებლო ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების ტერიტორიაზე შესვლა უნდა მოხდეს საშვებით, მათი ტექნიკური გამართულობის წინასწარი შემოწმების შემდგომ. ასევე უნდა გაკონტროლდეს ტერიტორიაზე შესატანი სამშენებლო მასალები. სამშენებლო სამუშაოები უნდა განხორციელდეს შპს „ჯორჯიან უეთერ ენდ ფაუერი“-ს წარმომადგენლის თანდასწრებით, შემარბილებელ ღონისძიებებზე მკაცრი მონიტორინგის პირობებში.

სამშენებლო სამუშაოების წარმოება დაგეგმილია 6 თვის განმავლობაში, სადაც ყოველდღიურად დასაქმებული იქნება 20 - 25 კაცამდე.

ქვ/ს „ლომისი“-ს ტერიტორიის გაფართოების სამუშაოების ჩატარების დროს იგეგმება ასათვისებელ ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და დადგენილი წესით დასაწყობება. ანალოგიურად მოხდება ეგბ-ის საყრდენების განთავსების ტერიტორიებზე არსებული ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და დასაწყობება. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობება იგეგმება ზედაპირული წყლებისაგან დაცულ ადგილზე არაუმეტეს 2 მ-ის სიმაღლის ფენებად. ნიადაგის ატმოსფერული წყლებით ჩამორეცხვის პრევენციის მიზნით, გათვალისწინებულია ზედაპირზე ბალახის დათესვა. სამშენებლო სამუშაოების დამთავრების შემდგომ დროებით დასაწყობებული ნიადაგის ფენა გამოყენებული იქნება სარეკულტივაციო სამუშაოებისათვის.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია საკვლევი რაიონის ბუნებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური ფონური მდგომარეობის შესახებ.

ქვესადგურის და ეგბ-ის ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიები ჩასატარებელი სამუშაოებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი არ არის. ხოლო სარემონტო-პროფილაქტიკური სამუშაოების პროცესში მოსალოდნელი ემისიები სამშენებლო სამუშაოების ემისიების იდენტურია, მაგრამ ბევრად უფრო ნაკლებად ინტენსიური და დროში შეზღუდული.

ვინაიდან ქვ/ს-დან უახლოესი საცხოვრებელი ზონა დაცილებულია დაახლოებით 830 მეტრით, ხმაურის გავრცელების გაანგარიშება წარმოებდა 1000 მ მანძილზე. გამოთვლების შედეგების თანახმად მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ყველა ხმაურწარმომქმნელი წყაროს მუშაობის შემთხვევაში ხმაურის დონე მცირედით გადააჭარბებს დადგენილ მნიშვნელობებს. აღსანიშნავია, რომ გათვლები გაკეთებულია ყველა ხმაურწარმომქმნელის ერთდრული მუშაობის დროს, რაც

სამუშაოების დროს პრაქტიკულად გამორიცხულია. აღნიშნულის გათვალისწინებით შემუშავებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება.

ჩატარებული ვიზუალური აუდიტის მიხედვით საცხოვრებელი ტერიტორია და საზოგადოებრივი შენობები ელექტრული ველის ზემოქმედების ზონაში არ მოექცევა (აუდიტის შედეგების მიხედვით, ეგბ-ის განთავსების ზოლიდან საცხოვრებელი სახლები დაცილებულია 140 მ და მეტი მანძილით). დასახლებულ ზონებში ელექტრული ველის ზემოქმედებისაგან დაცვის საგანგებო ღონისძიებების გატარება საჭირო არ არის, მაგრამ იგეგმება დაცვითი ზონის მარკირება და ამ ზონის საზღვრებზე ელექტრული ველის პროფილაქტიკური კონტროლი.

პროექტის განხორციელების არეალში საავტომობილო გზების ქსელი კარგად განვითარებულია, შესაბამისად მშენებლობის ეტაპზე სატრანსპორტო ნაკადების გადატვირთვას ადგილი არ ექნება. აღსანიშნავია, რომ ეგბ-ის ტრასის გასწვრივ ახალი გზების გაყვანა არ იგეგმება

აუდიტის შედეგების მიხედვით ქვ/ს და საპროექტო ეგბ-ის განთავსების ტერიტორიები ბიომრავალფეროვნების თვალსაზრისით ძალზე ღარიბია და შესაბამისად მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებისთვის ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. მიუხედავად აღნიშნულისა გზშ-ის ფარგლებში გათვალისწინებულია ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

ქვ/ს და ეგბ-ს მშენებლობის პროცესში გრუნტის და ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები სამუშაოების სპეციფიკიდან გამოდინარე მინიმალურია, ვინაიდან საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევებით დადგენილია, რომ ანმების ფუნდამენტების განთავსების სიღრმეებზე გრუნტის წყლების დგომა არ ფიქსირდება, ხოლო უახლოესი ზედაპირული წყლების ობიექტები დაშორების მანძილები მნიშვნელოვნად დიდია

ვინაიდან სამშენებლო სამუშაოებში საჭირო ბეტონის ნარევის შემოტანა მოხდება სპეც-ავტომობილების საშუალებით (შესაბამისად ტექნიკური წყლის გამოყენება არ იგეგმება), ქვესადგურის სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში საჭირო იქნება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის გამოყენება. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული იქნება სოფ. ნატახტარის წყალსადენის წყალი. ერთ მომუშავეზე დღის განმავლობაში გათვალისწინებული წყლის ხარჯი იქნება დაახლოებით 80 ლიტრი. სულ, სამუშაოების შესრულების პროცესში (6 თვე) საჭირო წყლის ხარჯი იქნება 288 მ³. ქვესადგურის ექსპლუატაციის პერიოდში საჭირო იქნება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის გამოყენება. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ქვესადგურში მუდმივად დასაქმებული იქნება 2-3 კაცი წლის განმავლობაში საჭირო წყლის რაოდენობა იქნება 87,6 მ³/წელ.

ქვესადგურის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა, რომელიც საპროექტო დახურული გამანაწილებელი მოწყობილობებისა და ქვესადგურის საერთო სამართავის პუნქტის შენობიდან დაუკავშირდება

ქვესადგურის ტერიტორიის აღმოსავლეთით არსებულ მიწისქვეშა საკანალიზაციო ხაზს, რომელიც ემსახურება ნატახტარის სამრეწველო ზონას. სამშენებლო სამუშაოების შესრულების ფაზაზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების რაოდენობა იქნება $273,6 \text{ m}^3/\text{წელ}$. ხოლო ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფენალური ჩამდინარე წყლების რაოდენობა იქნება $83,22 \text{ m}^3/\text{წელ}$. ასევე იგეგმება ქვ/ს-ს ტერიტორიაზე არსებული საასენიზაციო ორმოს შევსებისთანავე საასენიზაციო მანქანით გატანა.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია ნარჩენების მართვის გეგმა, რომლის მიხედვით დაგეგმილი საქმიანობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენებისათვის გათვალისწინებულია მათი ცალ-ცალკე შეგროვება და დროებით უსაფრთხოდ განთავსება უსაფრთხოების პირობების დაცვით, ხოლო შემდგომ მათი გადაცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებზე.

გზშ-ს ანგარიშში ასევე განხილულია დაგეგმილი საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის ღონისძიებები.

წარმოდგენილია ავარიული სიტუაციების მართვის გეგმა, სადაც განხილულია ყველა შესაძლო ავარიული სიტუაცია და დასახულია მათი ეფექტურად გადაჭრის ღონისძიებები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია” ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით წარმოდგენილი სქემის შესაბამისად;
2. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის დეტალური გეგმის (მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპისთვის) შემუშავება და გარემოს დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა;
3. უზრუნველყოს სამუშაოების წარმოება ქ. თბილისის წყალსადენის, არაგვის ხეობის სათაო ნაგებობების მუხრანის ველის, ჭაბურღილების უბნის სანიტარული დაცვის I ზონის მფლობელთან შეთანხმებით;
4. უზრუნველყოს ეგბ-ს ტრასაზე არსებული ინფრასტრუქტურული ობიექტების სიახლოვეს სამუშაოები წარმოება უსაფრთხოების მაქსიმალური ზომების დაცვით

IV. დასკვნა

მცხეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილ ს/ს „ენერგო-პრო ჯორჯია”-ს, მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. ნატახტარში 35კვ ქვესადგურ „ლომისი“-ს რეკონსტრუქციისა და 110 კვ ელექტროგადაცემის ხაზი „მუხრანი 1-2“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობა შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

ეკოლოგიური ექსპერტისა და ინსპექტირების
დეპარტამენტის უფროსი

დავით ჭიჭინაძე
(სახელი, გვარი)

